

Библиотека
САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА

Ненад Грујићић

СВЕТЛИЦА

ПРОСВЕТА

2015.

СВЕТЛИЦА

1.

Мелем си ми, рано, и сета без краја,
као жива зора, омаглица с Дрине,
молитвена боја са Васкршњих јаја,

као препун месец кад самоћом лине
и северац кише у гранама бора,
на уснама царски кондир медовине

или млади талас одроњен од мора
што преко стијена вере се уз горе
па у даху дуге пева одговоре.

Имам те на длану као мало воде.

2.

Имам те на длану као мало воде,
корњачице штедра, из векова пала,
испод твог оклопа има ли ми слободе?

Урокљиво гледаш, као да си крала,
тачкице у оку од туча макова
опијају крвцу што је начас стала.

Сањам ли расцветан у благу окова
(ил то негве кида у харачу раја?),
обрнуто винут, избачен из снова,

решен кроз пакао да дођем до раја.

3.

Решен кроз пакао да дођем до раја,
знам да једна реч ме може намамити
на самога себе (доста је белаја!).

Зато скупљам трине, то су сталактити
ранијих песама, а на сличне теме,
кад је глава могла залуду висити.

Узвишене слике нису више шеме
убојитих школа што ме опет плоде,
већ кости факата што бриде од мемле.

Но, предуго трају ове непогоде.

4.

Но, предуго трају ове непогоде,
такве-какве, па шта, ја сам дијак стари,
могле су и другом исте да се згоде,

али ту могућност нешто лудо квари,
незнана нигдина од милион верса,
одшкринута душа што златом крвари,

полип апсолута без мрвице мяса
што се са звездама у сновима скрива
где уловљен песник од среће се стреса

и бол се за болом у терцине слива.

5.

И бол се за болом у терцине слива
као пурпур росе у житу на ветру,
као када речца надахнућем плива,

стих се стиху нутка у нестварном метру,
а остатак света са свицима титра
ко боемска туга кад лепрша јетру.

Од свег океана оста само литра
певаније којом маштари се плоде,
за задње гутљаје нико и не пита:

Да ли, ипак, строфе у расплете воде?

6.

Да ли, ипак, строфе у расплете воде?
Ил обале чула граде у даљини
опроштајну тачку где се часком роде

идеје из ничег, разлози невини.
Мајколика песмо, из утробе сило,
харали те светом многи арлекини,

пришивам ти, света, ево треће крило
да прелетиш зоне небословних штива.
Има речи којих никад није било,

еј, једино оне познају ме жива.

7.

Еј, једино оне познају ме жива,
те гримизне речи загаситог звука,
као низак облак изнад мразних њива

кад светлица сине, а не буде хука.
У тајанству ином нема мирођија,
и то ко не знаде нека се не брука,

стварнија је песма кад је недођија
па личила и на Роршахову флеку,
са песмом је тако – одувек ничија.

Луди свет ме види као празну сенку.

8.

Луди свет ме види као празну сенку,
и с другима слично кроз времена било.
И као што вали не теку уз реку,

и нити се море кад у поток слило,
и нико што лонцем не заграби јеку,
тако се и ово никад не би збило

да пред Божјим чудом сенка ми не клекну,
а молитвом срце у онкрај заплива
где лудила лепа даноноћно теку

изнад песме којом рима пени жива.

9.

Изнад песме којом рима пени жива
рађају се свици, неки тајни знаци,
не постоји глава што чита та штива.

Јер све се у свету оствари у варци
и све подупире сопствене падове.
Шта о томе знају стогодишњи старци?

Или деца боље изводе радове
са првим речима што расту у дреку?
Или ја то сипам прах секунде нове

ћућорећи тебе у векова веку.

10.

Тућорећи тебе у векова веку,
лирску мрву бола, честицу живота,
ја испаштам дане у меду и млеку.

Надљубавна смрца биће нам милота
за сва шепурења у таштини, слави,
зграбиће нас сеја иза првог плота

да се угасимо ко цветак у трави.
Ако за то немаш у очима сјаја,
ближњем намах реци, истином се јави:

Мелем си ми, рано, и сета без краја.

11.

*Мелем си ми, рано, и сеїа без краја,
имам ѿе на длану као мало воде,
решен кроз ѿакао да дођем до раја.*

*Но ѿредуїо ѿрају ове неїоїоде
и бол се за болом у ѿерцине слива.
Да ли, иїак, сїрофе у расїлеїе воде?*

*Еј, једино оне ѿознају ме жива!
Људи свей ме види као ѿразну сенку
изнад ѿесме којом рима ѿени жива*

ћућорећи ѿебе у векова веку.

ДЕСЕТ МАЛИХ
ЗАПОВЕСТИ

По Симеону Дајбайском

1. Пострижник

*Еїѡ и їолуб се научи їисмо да носи,
а како їи да не навикнеш добра чинїи.*

Певају неке далеке слутње,
од самог себе човек се крије,
казаћу опет из своје ћутње,
од блата јесмо, но душа није.

Од самог себе човек се крије,
истине тако у страху бриде,
од блата јесмо, но душа није,
кроз чисто срце Богу се иде.

Истине тако у страху бриде,
грешан сам, ломан, не још за подвиг,
кроз чисто срце Богу се иде,
молитва тражи монашки постриг.

Грешан сам, ломан, не још за подвиг,
ситан ко бибер, ко мољац бедан,
молитва тражи монашки постриг,
Господе, Тебе у свему гледам.

Ситан ко бибер, ко мољац бедан,
казаћу опет из своје ћутње,
Господе, Тебе у свему гледам,
певају неке далеке слутње.

2. Болник

Душа о шелу брине као сесѝра о браѝу.

Много је пута болела душа,
и тело свело ко суво лишће,
демон на сваком кораку куша,
човек је слабић што страсти иште.

Тело је свело ко суво лишће,
далека песма са брда плине,
човек је слабић што страсти иште,
пролази живот – голуб од глине.

Далека песма са брда плине,
сунце намигне у новом кругу,
пролази живот – голуб од глине,
нисам ли можда за причу другу.

Сунце намигне у новом кругу,
и реке теку, мања у већу,
нисам ли можда за причу другу –
где се године уназад крећу.

И реке теку, мања у већу,
демон на сваком кораку куша,
где се године уназад крећу
много је пута болела душа.

3. Олујник

Море се узбурка олујама, а човек њресима.

И опет ево прелест ме пени –
да моје буду земаљске сласти,
грех ме за грехом страстима плени,
велики снови у болној цвасти.

Да моје буду земаљске сласти
– олујно лине гордост у оку,
велики снови у болној цвасти
као муња у небеском скоку.

Олујно лине гордост у оку
и сит се новим жељама китим
као муња у небеском скоку
над људима са ребрима витим.

И сит се новим жељама китим
у власти врага, без равнотеже,
над људима са ребрима витим
владају силе од земље теже.

У власти врага, без равнотеже,
грех ме за грехом страстима плени –
владају силе од земље теже,
и опет ево прелест ме пени.

4. Славољубник

*Ораси се чују чим руку међу њих метишеш,
а славољубиви кад ја споменеш.*

Успеси земни и светске згоде,
гордост подиже до самољубља,
душа без псалма – извор без воде,
што слава већа, туга је дубља.

Гордост подиже до самољубља,
не видиш ближње – далека слика,
што слава већа, туга је дубља,
остајеш скривен иза свог лика.

Не видиш ближње – далека слика,
раздор се шири, језик за зубе,
остајеш скривен иза свог лика,
они што грабе највише губе.

Раздор се шири, језик за зубе,
додај, Господе, молитве клицу,
они што грабе највише губе,
чемерје бриди на бледом лицу.

Додај, Господе, молитве клицу,
душа без псалма – извор без воде,
чемерје бриди на бледом лицу,
успеси земни и светске згоде.

5. Греховник

*Лисица кад види да се не може ошети из
ивојшћа, ноју преїризе да живоїи сїаси.*

И живот је сан, рекоше оци,
за спас се душе дарује тело,
на свету сви смо греха таоци,
ни ја не видех докле се смело.

За спас се душе дарује тело,
у клопку падох, лињави лисац,
ни ја не видех докле се смело,
речи су замке, а грешник писац.

У клопку падох, лињави лисац,
људи ме јоште у шаци држе,
речи су замке, а грешник писац,
од звука мисли много су брже.

Људи ме јоште у шаци држе,
молитва топи демонске силе,
од звука мисли много су брже,
однекуд са мном вуци и виле.

Молитва топи демонске силе,
на свету сви смо греха таоци,
однекуд са мном вуци и виле,
и живот је сан, рекоше оци.

6. Прогнаник

Под високом јелом удобно је ѿојлоуу наћи.

Падох и видех путеве нове,
живот се расу у збег и расел,
земаљске слике звездано плове,
ридам и певам тражећи насел.

Живот се расу у збег и расел,
остах без неба и крајолика,
ридам и певам тражећи насел
попут просјака испод звоника.

Остах без неба и крајолика,
и за те, мајко, певам пантуне
попут просјака испод звоника,
гробља, сугреби – све слази у ме.

И за те, мајко, певам пантуне,
воћњаци, жито, орах у доли,
гробља, сугреби – све слази у ме,
румени сумрак на кров се проли.

Воћњаци, жито, орах у доли,
земаљске слике звездано плове,
румени сумрак на кров се проли,
падох и видех путеве нове.

7. Јутреник

И без велике воде, млин може да меље.

Пламичак зоре над реком мири,
прамење магле личи на душе,
змијски језичак из пања вири,
јутро разгони чупаве тмуше.

Прамење магле личи на душе,
остац млина гураво ћуте,
јутро разгони чупаве тмуше,
рибари реку уловом муте.

Остац млина гураво ћуте,
низ воду мине сенка пачија,
рибари реку уловом муте,
на цести пуцне коњска канџија.

Низ воду мине сенка пачија,
далеки лавеж пада на житњак,
на цести пуцне коњска канџија,
на посо рани раднички свитњак.

Далеки лавеж пада на житњак,
змијски језичак из пања вири,
на посо рани раднички свитњак,
пламичак зоре над реком мири.

8. Певник

*Ко хоће да хваїа младу їчелу,
нека їри себи има љубичицу.*

Детињство пламти, мириси гуде,
Нојева дуга над долом пева,
трепкама деца тајни се чуде,
река крај шуме боје изгрева.

Нојева дуга над долом пева,
под њу долазе весели људи,
река крај шуме боје изгрева,
светлица неба крајолик буди.

Испод пролазе радосни људи,
трепере крила пчелиње сласти,
светлица неба крајолик буди,
лепота шири репове ласти.

Трепере крила пчелиње сласти,
мајка с бунара просипа капи,
лепота шири репове ласти,
отац се воде еденске напи.

Мајка с бунара просипа капи,
трепкама деца тајни се чуде,
отац се воде еденске напи,
детињство пламти, мириси гуде.

9. Себичник

*Коза воли сене и висове,
а себичности хвале и њочасџи.*

Куд год да кренем, узме ме хвала,
не оста ништа од оног мене,
у душу стала тек жеља мала
да живот једном чистином крене.

Не оста ништа од оног мене,
куд ли ће дани на овом свету,
да живот једном чистином крене
с новим стихом у матерњем метру.

Куд ли ће дани на овом свету,
песмом се гизда остатак снова
с новим стихом у матерњем метру –
ко орао кругом понад висова.

Песмом се гизда остатак снова,
ено се чује детета плачак,
ко орао кругом понад висова
на мисо пада јуродив зрачак.

Ено се чује детета плачак,
у душу стала тек жеља мала,
на мисо пада јуродив зрачак,
куд год да кренем, узме ме хвала.

10. Радосник

*Кројач не њрекида рад
ако му се конац оџкине.*

Патријарх Павле пришива дугмад,
радост у души засија тако,
као мој отац кад прави бурад,
конац и обруч притегну јако.

Радост у души засија тако,
патријарх Павле поставља фасунг,
конац и обруч притегну јако,
мајсторска рука угради дихтунг.

Патријарх Павле поставља фасунг,
оков и опток, држаљ и оквир,
мајсторска рука угради дихтунг,
зацељен расцеп чврст као порфир.

Оков и опток, држаљ и оквир,
и на ципеле поставља пенцет,
зацељен расцеп чврст као порфир,
радосна душа испија шербет.

И на ципеле поставља пенцет,
као мој отац кад прави бурад,
радосна душа испија шербет,
патријарх Павле пришива дугмад.

БЕЗЊЕНИЦА

I

Кајан ти љубим иречисће скуће
у добри тренут када си пала
као пахуља на моје путе,
а онда чудом и – запевала.

Латице певне не беху земне,
већ рај селене где цвет не вене,
све су милине, ал нежежене,
у гласу нетом пристигле жене.

Прену ме просјај младе копрене,
сџарија она сад је од мене,
у жубор-виру гласовне пене,

телом се разбих о звучне стене.
То само једном бива у веку,
анђеле бели у рајском греху.

II

Анђеле бели у рајском греху,
с очима Ленке *изван свакої зла,*
твоја се песма слива у стреху
олује која подиже са тла.

О, нека хуји кроз бадањ ноћи
виолински кључ из твога зденца,
нека се збија, и то ће моћи,
душина светлост у звук без премца.

Хвала ти, Боже, што си ми дао
да чујем жице од свега друкче,
није ми ништа ту преостало

до да се клањам брују што вуче
у боје дуге, чуј, апсолуте,
тако бих опет ... *della Salute* ...

III

Тако бих опет ... *della Salute*...
да српски језик наново букне,
да луди Лакан мноме салутне
и као шајкаш крајишки зукне.

Песма и жена: питање старо,
ти ли си томе одговор сама,
тобом сам ево језик учаро,
па песма зори, дањује тама.

Можда се песник налази тамо
где песма речју не сме ни заћи,
можда је њему сневање само

начин да живот успешно страћи.
Купам се го у меду и млеку,
ал реч ме грца у своје меху.

IV

Ал реч ме грца у своме меху
(није ли одвећ муке, доврага!),
но ја се вилен, ко за утеху,
бацам у речник лирскога блага.

Цветају речи, миле и страшне,
речи са муњом, у магми звежђа,
свилене бубе, меке, дурашне,
речи са грбом, црвених веђа.

У царству чула реч је и штула
којом се цара песмино јело,
сенкина ватра и јек зумбула.

Реч је црн корен и лишће бело,
баш као живот, вечити талац,
рана и мелем, изломљен јадац.

V

Рана и мелем, изломљен јадац,
о, горки часи, увек вас има,
са вама песник дели џепарац
не би л се нашло при руци свима.

А да би рана белегом била,
неко је мора у крви спрати,
иначе песма буде без крила,
полети к небу и земљи врати.

Понешто има од свега тога,
шапће ми демон искуства иног,
из огледала са два-три рога

гледа ме двојник певања живог.
Да о том ћутим? Авај, забога,
има ли црње судбе од тога?

VI

Има ли црње судбе од тога
– да се у страху избечи појац
што му главуша китњастог рога
припрема глогов за душу колац.

Наравно да је и то могуће,
и то се збива, о, и те како,
но песник често није код куће,
па га не можеш наћи тек тако.

Ех, да су стиси ко лампиони,
лако би рапсод нашао мира,
ал песме зрију у сумрак-зони

где лепа пустош опроштај свира.
Ево мој пример – и није самац,
на јави остах промрзли врабац.

VII

На јави остах промрзли врабац,
отмено дерле књижевног фаха,
лирски назубљен романтик-жабац,
с нарамком леда из новог краха.

Одувек било да песник пати,
али се богме дистанца тражи
са које свест се књижевна клати
све док се дело не окуражи.

Има и кад се све добро случи,
па поврх буде гиздаве славе,
мада се живот тек тада смучи,

па на рамену не буде главе.
И тако постах, наградо строга,
истинска мета коцу од глога.

VIII

Истинска мета коцу од глога,
и није лоше, чега све има
на овом свету у власти злога,
вампир се кези у наставцима.

Santa Maria, чарнице моја,
многе сам прехе њокајо ја,
светле ли с неба вратанца троја
ил све је *џо јаве сломио ма`?*

Љубавне замке вребају риму
замахом душе – песмине руке,
осека чека да смени плим

чим се заврше радосне муке.
Ено на песку стихови стоје:
Био је санак... *џо се не њоје.*

IX

Био је санак ... *што се не њоје...*
трагови варке и посрнућа,
химере-риме будне се роје,
песник у виру љубног дахнућа.

Захвалан јесам твом алтер егу
што ме њушкицом у ребра лица,
пуста сам кула на чарном брегу,
велемајстор сна и црног лица.

Врат ми се ево на пању пуши
док са небеса секира слеће,
и грешком, гледај, одсеца уши

– ни гиљотина више ме неће.
Кад целат, срећом, промаши жгебе,
рађам се митски ко Пегаз-ждебе.

X

Рађам се митски ко Пегаз-ждребе,
па нека буде и теби мило,
да скријем кости под хладно ћебе,
да славном ату загрејем крило.

О, светијски сломе, откуд ми снага
да опет зјачем и чиним свашта
кад ми се није зачудна драга
имала с песмом родити рашта?

Одговор хита, ал залуд налет,
знање је старо (рекох ли – ново!),
љубављу влада вечни кијамет.

Лаза се Костић младицом трово
да би ко и ја казао своје:
А наша деџа ѿесме су моје.

XI

*А наша деца ѿсме су моје,
то ли је усуд опросних речи,
свака ће крвљу живот да поје
а душа ране утехом лечи.*

Ево сличице твоје махале:
Војчица скупља ексере старе
и жив креч гаси као од шале
кашљући пухор превреле паре;

ехо се кашља извија велик
и лебди понад Прокупља града
где на Хисару лута колерик

знан по имену Драинца Рада.
Поета-бандит ко мачка гребе
да младе сузе врате ми тебе.

XII

Да младе сузе врате ми тебе,
то ли је канда љубљена сврха,
без тога сваки поета зебе,
без плача нема орфејског врха.

Ойросџи, мајко, што јецам слова,
пролазну мустру светскога бола,
у Сомбору сам ожењен чова
причепљен ногом старинског стола.

У мом се дару и Јулка лакта
са *безњеницом* у туђој кожи,
стогодишњи пар оног смо вакта

ко бесан олуј кад се умножи.
Млађану Ленку небо је крило
и ново чудо утом се збило.

XIII

И ново чудо утом се збило,
оста без речи демијург венца,
коначно клецну сломљено крило
под којим бленут и даље пеца.

Златна рибица зева три жеље,
ено је плопће наврх таласа,
о, алај живот наивне меље
док им штукица среће беласа.

Са Фрушке горе припевну муза,
осја ми Лазу и Ленку сестру,
божански гугут или рој суза

низ Дунав као светлица блесну.
Можда те има, јутрење мило,
ћутећи шанух: Није те било.

XIV

Ћутећи шанух: Није те било,
нити ће икад уз мене бити,
крупко се сâмо у себе свило,
у бескрај једне једине нити.

О, Аријадна, опевах кутке
где ти се трепке смехнуше гласно,
отворих старе здене и врукте,
и херувиме ја видех јасно.

*Зар мени јадном сва ња дивоџа,
ангелна жицо троструког плама,
нека ти гроце буде милота*

на путу трња до Божјег храма.
Риме се, видиш, ко тамјан жуте:
Кајан њи љубим њречистије скуџе!

XV

Кајан ѿи љубим ѿречисѿе скуѿе,
анђеле бели у рајском ѿреху,
ѿако бих оѿеѿ... della Salute...
ал реч ме ѿрца у своме меху.

Рана и мелем, изломљен јагац,
има ли црње судбе од ѿоѿа,
на јави осѿах ѿромрзли врабац,
исѿинска меѿа коцу од ѿоѿа.

Био је санак, ѿо се не ѿоје...
рађам се миѿски ко Пеѿаз-ждребе,
а наша деца ѿесме су моје –

да младе сузе враѿе ми ѿебе.
И ново чудо уѿом се збило,
ћуѿећи шанух: Није ѿе било.

ОБЛИЦИ СА ШТАФЕЛАЈА

РОНДО LUCIDA INTERVALLA

О, сетни дани, цветови са свода,
полен надахнућа сипа бледа луна,
песма се отвара као млада зора,
о, гласи звезда, о, небеса брујна,
изниче сунце ко погача рујна,
о, сетни дани, цветови са свода,
полен надахнућа сипа бледа луна,
пејсаж се буди, и изворска вода,
суви листови попут тичјег чуна,
изнад крошања млати јато рода,
преко путељка граби јеж из жбуна,
о, сетни дани, цветови са свода,
полен надахнућа сипа бледа луна.

ПУСТИЊСКИ ТРИОЛЕТ

Откада сам с тобом, душа ми крвари,
дошла си пустињом, тугом непрегледном,
препукле су грбе, камиљи самари,
откада сам с тобом, душа ми крвари,
не могу ти бити магаре огледно,
све је одвећ знано, строшено и бедно,
откада сам с тобом, душа ми крвари,
дошла си пустињом, тугом непрегледном.

Откуд си баш мени, несрећо, доспела,
кроз звездана врата, с небескога руба,
у брују гласова црнога госпела,
откуд си баш мени, несрећо, доспела,
а да не видесмо ни трачак опела,
већ фатаморгану из пустињског дуба,
откуд си баш мени, несрећо, доспела,
кроз звездана врата, с небескога руба.

РОНДЕЛ ЗА МУЗУ

Опет твоје звери у песми ме лове,
опет редом брстиш зимзелене риме,
од првога дана муке Исусове,
с тобом само страшне осеке и плиме.

Од првога дана претураш ми снове,
од почетка с тобом дволичје интима,
опет твоје звери у песми ме лове,
опет редом брстиш зимзелене риме.

Црно-бели звуци у тутњави плове
кроз сечене вене, у лави мигрене,
с ветрова у море падају стијене,
са олујом стижу ајкуле и кјове,
опет твоје звери у песми ме лове.

ЉУБАВНА ГЛОСА

Све што ти написах, долази из Песме,
а оно што ћутим, у теби се злати,
неречено ништа остати нам не сме,
оживео додир, неће ваљда стати.

Казах ову тајну у мирису звезда,
а ти се претвараш као да си кезме,
мислиш ли да за њу нема више гнезда,
све што ти написах, долази из Песме.

Радуј се тренутку који глосу иште,
то нирвана пева, живот се инати,
луде гајде срца за близином пиште,
а оно што ћутим, у теби се злати,

Видиш ли – опевам опеване снове,
падају наглавце, кроз римариј бесне,
рађају се славно и сазвежђа лове,
неречено ништа остати нам не сме.

Гледаш ме ко вила, судње, нетремице,
ено се и смешак са грохотом јати,
расту нове речи, пишем ђипимице,
оживео додир, неће ваљда стати.

КАНЦОНА СА ШТАФЕЛАЈА

Освану јутро пурпурног сјаја,
зденац љубави моје.

Кићени часи земаљског раја,
саме се песме роје.

Библијска дуга с реке се јавља,
најлепша слика ума.

Небесо светлост очима справља,
расте кривуља друма.

Иза живице чух виолину,
призиве савршенства.

Сита се душа бескрајем вину
у знацима рождества.

Добро ми дошла и птичја граја,
опевам весели ток.

Осмеси твоји са штафелаја,
на длану рибизле сок.

ПРОЛЕЋНА ТЕРЦИНА

Већ теку дани, твоја писма стижу,
април је нову распаково шалу,
лепа се јутра из сивила дижу,

ево и зима на пролетњем валу
растапа светлост у природном следу
и цвет у косу ставља ти ко шналу.

Ја ти се јављам по судбинском реду,
има у томе лепотиње старе:
пчелињег лета са цвета ка меду.

А Орфеј нови из далеке бајке
пева док тице круже литицама,
ето, тако ће ове слике рајске

завек да светле твојим зеницама.

СЛОВО ЉУБВЕ

Љубавница ја сам сура, школована и у шпајзу,
невина ћу опет бити, хвала драгом парадајзу.

Комбинујем, муљам, стењем, варам људе страубално,
у лагању ја сам точак, обрћем се непрестано.

Првога сам извозала чим сам тебе упознала,
тако ћу и тебе, драги, већ сам и то измозгала.

Чим наиђе неки трећи (ево већ је наишао),
одуваћу твој пепео ко да ниси постојао.

Ако мислиш да те волим, никад нисам ни мрвицу,
циљеви су моји већи, хајде пљуни сукрвицу.

Ето тако, него како, био си ми нулта фаза,
ја ћу себи тек пронаћи подоброга мушког плаза.

Нарав ми је склобучена, и партија за то знаде,
опет сам им суво злато, пуна канта мармеладе.

Ја сам битна само себи, газим преко туђег зглоба,
ко не чује и не види, нека намах то испроба.

Принцеца сам ноћних шупа, за пијанце права ала,
позната сам и на Нету, фејзбуковска фрајла мала.

Мењати се никад нећу, лиричару мој, опрости,
кад уједем, душа боли, попуцују беле кости.

Ипак, не знам ко сам, шта сам, гордост ми се трагом пуши,
изгубљена у свемиру, тражим мира својој души.

ЗИМСКИ ПЕТЕРЦИ

Долазиш млада,
наједном, тако,
а снијег пада
лако, полако...

Зравице савске
с Дунава кројим,
с тобом без маске
ево постојим.

Све твоје што се
преда ме проспе,
у нове глосе
с римама доспе.

Одлазиш, мада,
не – и те како,
а снијег пада
лако, полако...

КОПИЛЕ

Частушка

Кад помислим на те, клокоћу ми жиле,
о, ала те волим, љубљено копиле,
у осмеху твоме Мона Лиза мине,
о, ала те љубим, вољено копиле,
спустише се на нас непојамне силе,
о, ала те волим, љубљено копиле,
ко да су суђаје душу нам попиле,
о, ала те љубим, вољено копиле,
ево цвета брдо, мед мирише, ено,
о, ала те волим, копиле љубљено,
бела пчела пецка, бумбар зуји снено,
о, ала те љубим, копиле вољено,
без тебе не могу, уресна копрено,
о, ала те волим, копиле љубљено,
хајде пођи к мени, ја сам ти већ крено,
тешко је без тебе, копиле вољено.

НИРВАНА

Мото у сонету

*Чекам ње, грађа, уснула је њрава,
месец се шуња кроз жбуње облака,
невидљиви зрикац из мрака се јавља,
кроз суво лишће шуш њвојих корака.*

Преда ме бану светлост са почела,
очи јој крила душе при рођењу,
гледам те, ниси уистину цела,
допола само – као при буђењу.

Светлуцаш нема, нестварна и бона,
дижем се мален, тебе више нема,
ту где си била бриди сива зона,

јавља се и гаси успомена стара.
Утом нас нешто као виша трема
заносом трена у песму претвара.

ЖИВОТНИ МАНИФЕСТ

Велика сестина

Одувек на свету владало је мњење
да је лепи живот судилиште грдно
мада никад нисам ту истину стврдно
нити ме је к томе уносило бдење,
целог века душа у негвама стење,
и куд сам уопште на ту тему мрдно.

Јер кад год би неко из мртваје мрдно
да покаже да је баш његово бдење
најбољи опијум за народно мњење,
увек би се такав ко брабоњак стврдно,
узалуд би било што натегнут стење,
геније се многи преварио грдно.

Ето ја на пример, шкембе једно грдно,
хиљаду сам пута главом својом мрдно
да докажем зашто човечанство стење
и да само моје спасиће га бдење
и да ми се препун стомак зато стврдно,
као топ да груне – да га чује мњење.

Или кад сам хтео да упознам мњење,
да политичари опште с рајом грдно,
увек би у грлу огризак се стврдно
и са врха власти један миг би мрдно
да се има хитно угасити бдење
које без цензуре у слободи стење.

Ил кад лажни песник у напону стење
и када му строфе не разуме мњење,
узалуд му пишти на сва звона бдење,
јер таленат његов премален је грдно,
у слободном стиху ни реч није мрдно,
а сонет у рими ни у сну се стврдно.

О женама тек бих један лапсус стврдно:
свака сузе лије, непрестанце стење,
за многу сам свемир из лежишта мрдно,
али жена тражи да појачам мњење
е да би се могла разгаћити грдно,
јер над собом она не подноси бдење.

Ако ово бдење нисам добро стврдно,
није ништа грдно, нек и даље стење,
и нек знаде мњење: нисам прстом мрдно!

БРАТСКА РУКА

Сонет с акростихом

Буразеру, ево из остатка света
радујем се пићу, а за твоју душу,
ал одавно, кажеш, свико си на тмушу,
није теби више до винскога лета.

И није ти жао – ни рај ти не смета,
па̀ли живот и ту хвата те за гушу,
ено мру и звезде, црне рупе пушу,
твоја васиона песмом је уклетата.

Рањени видици поезију лове,
оката те муза по цигери штепа,
враг је шалу одно – игла попут кјове,

и сунце се грчи, и сенка ти шепа.
Ћилими ракета над Балканом плове,
у песмама братским љубав смрћу тепа.

ВИЛИНСКЕ ТЕРЦИНЕ

1.

Мислиш ли, вило, да бол не боли
док се шепуриш ћутњом о нама,
нэма се грушаш ко шака соли

док песму хвата нечујна скрама.
И ноћ у киши у ветру клону,
и нигде оног животног јамба,

хајдемо зато песмицу бђну
о лепој Јани, да грло сева,
па нека кажу – нисмо на трону,

и да о смрти љубав не пева.

2.

И да о смрти љубав не пева,
то мисли само пацер на свету,
но права песма тек тад успева,

као кад бело узме за мету
црно, а оно узврати исто,
или кад птица крилом у лету

црта па брише ко сликар кистом.
Или кад душа душу заволи,
спојена чиста са живим Христом,

речи васкрсну у трену истом.

3.

Речи васкрсну кад срце моли,
тад су најјаче и пуне плама,
не бој се, *йој ми, Кошиан*, и воли,

пупољна ружо, још увек сама.
Чула се множе у химен јутра,
нестаје виром дубока тама,

гледам те широм, вајам изнутра,
реч се у песму еросом дѣва,
освиће живот – па већ је сутра.

На нос се смејеш, каквог ли зева!

4.

На нос се смејеш, каквог ли зева,
у тику усне – гримасе туђе,
кажеш, и ова песма је цева,

да све је залуд, лудо, најлуђе...
Незгодна музо, строфе те штеде,
неће у тебе сатир да уђе,

но ипак, ево, чуда ти следе:
до неба дижем лирске нарамке,
ти ми се смејеш као из беде

и грохот цепаш на двије сламке.

5.

И грохот цепаш на двије сламке,
једну што певни таленат чува,
другу што дува пој кукумавке.

СТИЖЕ ЛИ МОЈ ЗОВ ДО ТВОГА УВА
ИЛИ ПАНАЋУР У ГЛАВИ БУЧИ,
МОЖДА САМ САМО СЕНКА ПАСТУВА

ШТО МЛАТИ РЕПОМ, У ЊИСКУ ЧУЧИ.
УРУШЕН ЈЕЗГРИМ, ПОЈУ МИ ЦРЕВА,
ПИТАЊЕ НАМАХ ОДГОВОР ЛУЧИ:

ДА Л ТИ ЈЕ, ЗБИЉА, СВЕ ОВО ПЛЕВА?

6.

Да л ти је, збиља, све ово плева,
када ми риме о глави раде,
ћутиш и мориш – то ти успева,

подгреваш живац грке параде,
извриштан занос постаје отров,
а демон рајске рибизле краде.

Од сунца себи иштриках покров
(припремам га за спас поребарке),
ево са лица маске сам отро

е да би на ме пујдала чарке.

7.

Е да би на ме пујдала чарке,
мораћеш појцу поднети рапорт,
ово је ловор живог Петрарке

са Капитола, ко судњи шлагворт,
о, терцо моја, де душом дани
таман ми била посмртни транспорт.

Пролазе ево бауљни дани,
општа ме туга немошћу гости,
из стиха у стих ничу шафрани

ледених језа што мељу кости.

8.

Ледених језа што мељу кости
језичци плазе нестанак света.
Доста је зиме, хуле и злости,

доста прелести Златног телета.
Олујне шнале из косе лете,
до мене већ си Дрином дотекла,

гледаш ме митски, ко старо дете,
Хипнос ти веже зенице јарке,
подај се, јао, надежни свете,

истини која не љуби варке.

9.

Истини која не љуби варке
предајем завет крхке терцине –
да скупиш ове златне суварке,

потпалиш ватру да потоп лине
све до острва оба нам срца,
иза ког сунце сваки дан гине,

да реч Господња милост изврца
и сруши налет следе гордости.
И ово почуј од бившег мрца:

Ћао, бесмртна, жив сам, опрости!

10.

Тао, бесмртна, жив сам, опрости,
с обале певам да друга чује:
Ко грдно воли, тај себе пости

и залуд другог у звезде кује.
Волети, шта је? Питам и сада,
може ли додир без вражје струје?

То искушење мало ко свлада,
грех му је сабрат што крвцу проли,
о, на Земљи зло над добрим влада,

мислиш ли, вило, да бол не боли?

11.

*Мислиш ли, вило, да бол не боли
и да о смр̄ӣи љубав не њева,
речи васкрсну кад срце моли.*

*На нос се смејеш, какво̄ ли зева,
и њрохо̄ӣ џе̄ӣаши на двије сламке.
Да л̄ ӣӣ је, збиља, све ово њлева*

*е да би на ме њујдала чарке
ледених језа ш̄ӣо мељу кост̄ӣи
ис̄ӣини која не љуби варке.*

Ћао, бесмр̄ӣна, жив сам, о̄ѡрос̄ӣи.

АРКАДИЈСКЕ ОБЈАВЕ

ПАРАЛЕЛЕ

Господе, јутрос, у мирису снега,
детињство шаље гомјеничке знаке,
поглед с балкона – све до Фрушког брега:
Козару видим у крештању свраке.

Сунце разгони мрак из мога тела,
повратак к Теби кроз светлосну свиту,
силазим свечан, песма с врха чела,
пишем ко ђаче, избегавам финту.

На стази трази јутрошњих створења
што су се рано у потрагу дала
не би ли живот остао у току.

Тако и доба космичкога врења
по Земљи пузи да крв не би стала,
све обновила и текла у року.

ЗАВИЧАЈНИ НОКТУРНО

У грању – сврака, двориште и шупа,
с прозора дечак у песми пребива,
на зиду слика "Девојка се купа",
мајка од оца ситну пару скрива.

Цвркут и крештањ, па грактај и писак,
душа се пуни мирисом сумрака,
а са обале тмули женски врисак,
комшија пијан гега из сокака.

Птичји звукови мрежу снова кроје,
замахом крила сен надлеће њиву,
оку се слике умножене роје,

комшо на ћошку цевчи нову "пиву".
Дан се рашава на три половине,
светлост у тмици махне репом, плине.

УСПОМЕНЕ

Ако је ишта остало у мени
од раних дана приједорског жара,
то су у башти мајчини невени,
чамац на Сани што вирове цара.

О, шта ли је то светлело из мене
у авлији школе, уз фудбалске клапе?
Разбијен прозор и лопте крпене,
и судац отац накривљене капе.

Ако је ишта ницало у мени
што би се песмом навек могло звати,
то су тренуци кад се душа пени

а успомена у свој извор врати.
Где је тај дечак збрисао из мене?
Ево га, сâм ће кроз живот да крене.

НИКОЉДАНИ

Господња јутра у никољске дане,
млади свештеник с мантијом у сунцу,
са кљастог храста гргољају вроне,
саг праг се пење ка славском врхунцу.

Слатка молитва у вечност је стала,
деца се збрала око пуног стола,
повик са цесте – то пролазе мала
дрвена кола с два мршава вола.

У пламу срца никољданска свећа,
ракију отац подиже и здрави,
душа је часком све већа и већа,

предачка нит се распреда у слави.
Ушли су гости, један незван зева,
мајка га части, он обасјан пева.

ГОМЈЕНИЧКЕ ОБЈАВЕ

Јесен је блага, сокаци миришу,
куд ли ће дечак са свеском под мишком,
Господ се плави над шумом, крајичком,
облаци поју, рај доноси кишу.

О, дани сете и првих стихова,
танушно тело ка речици граби,
у глави тутње хиљаде ликова,
нараста чело, пространство га ваби.

О, Боже, да л ће тутњава да стане,
глава се, авај, као вулкан шири,
из ува расту невидљиве гране,

дечак се пење ка песничкој лири!
Објава песме рађала се тако,
с магмом под челом, друкчије никако.

СЕКТАШ

Јуродив комшо из оближњег луга,
заступник неке америчке секте,
у нашем крају, као да се руга,
делио деци јеретичке летке.

Невина деца плен су добар, зна се,
гледе у мајку – у незнању сви су,
да је отац ту, не би дао на се,
дечак још зелен, тек реч нему писну.

Господе, Светог укажи нам Саву,
нека загаси туђинских уста плаз,
Саву – да буде постеља за главу,

појањем старим ускликне деци спас.
О, Саво Свети, трећа руко мушка,
не дај да секташ децу на род хушка.

СВЕТА ПЧЕЛА

Звиждућући поред крошње
пчелар ваби рој са неба,
појем пуни кош и мошње
златног саћа – биће меда!

Ми се деца, затечена,
заклањамо иза ћошка
да рој пчела са небеса
по лицу нас не искошка.

Изненада рој се зажди
и подиже у вис чојка,
пчела зукну, облак дажди,

небом севну Света Тројка.
Муња лину медовину,
а кост тресну о ледину.

МУЗА НА БИЦИКЛУ

НА РЕЦИ

Ситан газим песак, млеко јутра звони,
валови Дунава као да су с мора,
испод старог моста млади Херкул рони,
светлост дана пева, Фрушка мири гора.

А бели се голуб у облак претвара,
па онда у зеца, па у морско зверје,
растаче се небо, лоповчина стара,
од оног облака остаде иверје.

Из твога осмеха пламсају латице,
палацне ме покрет бивше балерине,
о, да ли ће плусак из речне матице

поквасити твоје летње пелерине.
Или ће ми љубав, као што је вазда,
вировима песму наизуст да сазда?

ПЛАЖА

Река се плази, поплава у току,
деца у граји на острвцу траве,
нестао песак, купачи у шоку,
сунце се гнезди на зачудне главе.

Два пријашина на клупи у хладу:
један се жали да склопио није
целу ноћ очи – јео чоколаду,
филмове, вести са телевизије.

Милена спава на ћилим-пешкиру,
згодно јој тело милост на ме сипа,
на Дунаву мост налик је звекиру,

а дечак с лоптом у води се ђипа.
Аута с цесте у омори трубе,
намћор и лујка крај жбуна се љубе.

ГЛАДНИК

*Имао сам и ја веселих часова,
мада тамни беху на трпези чешћи,
а и ову причу почињем изнова
рушећи године на нули стојећи.*

И када сам пево о раскоши снова,
ја се нисам бусо да сам понајвећи,
и тада у срцу заривена кјова
севала је крвљу за љубав молећи.

Леден шапат мој се низ греоце спушта,
остао је лепет да вршља у души,
болу стиже помоћ: распад, тма и тушта,

о, нека се живот у тамнилу гуши.
Дубоко у срцу, на ивици гушта,
и овај се занос у поноре руши.

НЕПРЕГЛЕДАК

Овај дан је препун љубави патничке,
у цвећу се сунце прелива у масти,
певам ти кроз биљке и сне ботаничке,
хербаријум твој сам, привиђење цвасти.

О, суђајо бивша, голубице вита,
осећања роне у клисуре стиха,
ако те понекад неко и упита
да ли твоја мисо ка менека хита,

ти му реци, бесцен-еденска дивљино,
да сам твој прстенак и загрљај смисла,
да сам гладно тело пред другима скино

само да се не би из мене истисла.
Пролеће си звука, непрегледак светла,
ожарим те крестом јутарњега петла.

ОНКРАЈ

Невидљива жена озвучене душе
нагрнула на ме да покида струне,
из киселе психе олуја јој пуше
и грохоће фуге са катранске луне.

Аој, стравна слико, отровна кукуто,
ао, мутна кишо понадкрај литица,
јао, густа сени за којом сам луто,
збогом опсесијо живчаних грозница.

Присетих се, то је моја муза била,
лепотица света рашчупане косе,
нада мном се била ко муња надвила,

чарала сонете, ронделе и глосе.
Ни слободног стиха с њоме нема више,
а ко би покушо, црно му се пише.

МУЗА НА БИЦИКЛУ

На бициклу Муза заселком крмари,
у очима бриди стара арабеска,
равница с булкама љубављу крвари,
петлова се креста на тараби леска.

Враћаш ли се, туго, одлазиш ли зајек,
или трагаш за мном у ветрова лишћу,
је ли твој долазак филмовани камбек
у звездарник глуме где демони стишћу.

На бициклу Муза заселком крмари,
дошла да ме сатре ко стару јапију,
а пиће да плате пијани крчмари.

Бели гавран, ено, заклања нигдину,
мила љубо, страшна, друкчија од свију,
нећеш ваљда опет у нову кривину?

НОЈЕВА БАРКА

Освану зора пурпурног ритма,
младо се сунце отима тмици,
анђео прхну с првим речима,
роди се песма у снохватици.

И тмули камен са срца паде,
јутро се сасвим отело ноћи,
ако те песма у чуду снађе,
само ми јави, одмах ћу доћи.

Летим ка теби с Нојеве лађе,
о, алај дуга напаја очи,
берем ти боје – лепе ли крађе,

одасвуд светлост поруке точи –
да овај Еден никад не усни
ако пупољак згасне на усни.

ПАЛИДРВЦЕ

1.

Можда је баш тако требало да буде,
да прве секунде постану бескраји,
да се случи Еден где лепоте гуде,
а реч свака бриди, мирише и сјаји.

У судбинском трену, кад се звезде плету,
напречац те чудо узело за мету
као млади ловац тицу у прелету
изнад сунца када прави пируету.

У *Руском* си *дому* те вечери лепе
ко светлица с неба канула на мене,
беше то најавна апсолутне жене

или тек заметак грознице ми слепе?
Нека таква двојба риму ми прелама,
извишкра срца да проклија сама.

2.

Извиискра срца да проклија сама,
да обасја путе и ново станиште,
из Лознице стигла збуњена и сама,
Београд ти душу ко маћеха биште.

Под вијутком трепке видех огледалце
спрам којег моје око твојим бива,
то беше довољно (трнем непрестанце!),
усели се у ме певанија жива.

Свуд около – лица, озарена, јашта,
(не бих на то сада потрошио речи),
елем, имало се и родити рашта,

јер ти ми постаде задатак најпречи.
Што не може нека заиста и буде,
луди пламен да нам распири усуде.

3.

Луди пламен да нам распири усуде,
као прве речи са кућнога прага,
као шљиве када завичајем руде,
а млад месец баја гранама шипрага.

Откривена ти си намах ме примила
у закрилак свога лепршаваг бића,
са обрва срећа бѷковима лила
у светлећем часу, у слави открића.

На таласу томе позвах те да дођеш
у песничко друштво чији плам ћеш чути,
узбуђена рекла да желиш, да хоћеш...

Као плима утом летели минути
с којих пуче поглед (разгрну се тама),
и љубав рођена у слатким мукама.

4.

И љубав рођена у слатким мукама
приграбила вече посвећено Мики,
не чудим се откуд пао свет толики,
јер Антић је био лирски Далај Лама.

А сцена – боемска: чокањи, бокали,
црно вино цакли, крвцу ће да пали,
из Мокрина ту и тамбураши стали,
песникову једну намах запевали.

Весна Чипчић, дама, казивала *Наћве*,
онако – кикиндски, с *Гаравої сокака*,
стих је прави знала с лудаје да начне,

а ти да се сладиш из густог прикрајка.
Као да је Орфеј певао у мраку,
цело вече било у Микином знаку.

5.

Цело вече било у Микином знаку,
а мени припало да реч кажем коју
о свемиру песме, о главном јунаку
о којем стране света нису све на броју.

Један свој песмуљак са насловом *Черіар*
додадох на оно што укратко рекох,
аплауз се расу ко пролећни бехар
у којем затечен пред публику клекох.

А Ружица Сокић показала жути
папир на ком Мика исписао версе:
Ружи `месїо цвећа... ту се слово мути...

о, такве се ствари само једном десе.
Успомену ретку сви без даха чуше...
и строфе су ткале слатки мирис душе.

6.

И строфе су ткале слатки мирис душе
када речцу узео гуру Раша Попов,
уздаси и смех се публиком расуше,
старац Ђипа као враг да га је спопо,

бечи се и шкиљи, па рукама млати,
ко дечак се игра, и приметно прича,
у слову – Микина стогодишња мати,
и наравно Мокрин ког чича велича.

Миодраг Петровић, и глумац, и песник,
Бесмртину је *Њесму* казао у трансу,
онда – своје строфе, не испусти шансу

да Антићев буде познаник и весник;
гутајући време претеро за длаку,
магијом су сјале речи у примраку.

7.

Магијом су сјале речи у примраку
кад се зачу она ромска *Пира манђе*
коркоро, јој, брате, ђе ме и ти нађе,
певана је кад су песника – у раку.

Кај сем, Девла, чороро... а ту песма вели:
Луџам сам и џужан, сиромах сам, Боже,
ето, таквом сетом Мика се весели,
јер свої оца немам, сироиан сам, Боже!

У заветном писму упућеном Дуди:
Нико, *нико не сме да ми и џовор држи!*
То на гробљу људе до краја зачуди,

али Антић и ту би од многих бржи.
Половини људи задрхташе гуше,
а некима уста у чуду зинуше.

8.

А некима уста у чуду зинуше,
па у име њих ћу, ко на издисају,
рећи, није згорег да се и то слушне,
да поетске душе подвигом владају.

А шта би песници него – ка бескрају
спрам привида дневног у грозоти света,
кад песници језик талентом чешљају
у говору цакли димензија пета.

*И свако је небо – ићићак изнаг себе,
(записао Мика, преозбиљно, моћно),
свако дно, дабоме – свемир исјод себе,*

размишљати о том можеш даноноћно.
Не брини, још срце надахнућем плива,
рекох ти да јеси поезија жива.

9.

Рекох ти да јеси поезија жива,
да опијаш као у шећеру шербе,
као мирис југа у вихору гривâ,
ил даире кад их треска црно шкембе.

Невоља ме ӣражи... ја набасам на њу,
певао је Антић из живота палог,
нешто га је пекло и ноћу и дању,
муцао сећања из детињства раног.

То Миле Дилеја, циганче из шора
(зрикавог га Немци стрељали у зору),
остаде му пајташ целог живота,

његову је песму чуо на умору.
Смрт се тихо шуња у животној сили
као додир руке када кожом пили.

10.

Као додир руке када кожом пили,
што би реко Мика – унутра у мене,
тако и природа дише на тој жили,
успоставља тајну о чудесу жене.

Лилит или Ева, која ли је преча?
И шта ли су греси кад им љубав хита?
И где су границе животнога скеча?
Можда неко знаде – али ко те пита!

*Ог свих...девојака.. ти си била њиша...
Збуњена и сама, нејриметна, бледа,
еј, зашто ми ниси бар њорасла виша...*

*у свињања седа... бар за њола њедља.
С тобом се у игру црни врази слили,
о, покрети женски уз музику, мили.*

11.

О, покрети женски уз музику, мили,
у сазвежђу крви чудесо сте скрили,
лепотицу младу, палидрвце злата,
обешену нашли о дрво крај враиша.

И опет да кажем – *унуџра у мене*
подижеш се као дуга изнад друма,
просијаваш боје у мрежици зене
а ја луд нетрагом силазим са ума.

Рађаш се у плачу црне виолине,
ко да грожђе береш, дигнуте ти руке,
у зноју се плесом вајају обрине,

о, пресудна музо, милосрдне муке,
у еросу игре смрца се умива,
врелу осу тела ритам луд залива.

12.

Врелу осу тела ритам луд залива,
Цигани то знају с гудалом од ребра,
оувек им песма домаја једина,
тужна ил весела – Тинов *лелек себра*.

Дође им да иду, није важно куда,
жеравица-душа крвотоком шврља,
путовања – свуда: напукла је руда
док точак кривуда и блатом се прља.

Тако и ти плешеш – ципелице топте,
кукови ти вабе југ и север света,
на прсима две се сударају лопте,

стрелама женските постао сам мета.
Свет се завртео, и мене саплео,
и Лозницу твоју, и Београд цео.

13.

И Лозницу твоју, и Београд цео,
и Нови Сад славни у ком кратко била,
све је звучни вео у небо узнео,
Цигани кад лете, порасту им крила.

*Да те вејшар никуд не одува сада,
за тебе се хватам ко слепац за сламку,
и олујом песма кадра је да влада,
у кратком животу да одржи варку.*

*Дошло ми да идем – унутра у мене,
путу нема краја, лутања још трају –
то ја тражим дугу, када рима крене,*

испод ње да прођем у звуку у сјају.
Песмом сам се увек у животу клео,
ћуиши... не ѿовори... млад сам оседео.

14.

Пуїи... не іовори... млад сам оседео,
газио богазе, пустиње и мора,
потонула царства иза седам гора,
рај и онкрај света, и пакао цео.

О, висине суре, хоризонти тмасти,
океани сињи без рта и спруда,
хоће ли небеса већ једаред пасти
на дивљања земна, греховна и худа.

И када покида, љубав нешто спаја,
семени се живот кад пострада она,
без пакленог пута, нема новог раја.

У Бесмрїној їесми звони васиона,
то уснулог Мику на небеси буде,
можда је баш тако требало да буде.

15.

*Можда је баш иако требало да буде –
извишкра срца да проклија сама,
луди ламен да нам расири усуде
и љубав рођену у слајким мукама.*

*Цело вече било у Микином знаку
и сирофе су шкале слајки мирис душе,
маијом су сјале речи у примраку,
а некима уста у чуду зинуше.*

*Рекох ти да јеси поезија жива
као додир руке када кожом иили,
о, окрећи женски уз музику мили,*

*врелу осу шела риам луд залива,
и Лозницу твоју, и Београд цео...
ћући... не говори... млад сам оседео.*

БЕЛЕШКА О ПЕСНИКУ

Ненад Грујичић рођен је 12. септембра 1954. године у Панчеву. Рано детињство провео у Шајкашу. Основну и средњу школу учио у Гомјеници и Приједору. На Филозофском факултету у Новом Саду дипломирао на групи југословенска и општа књижевност.

Био је главни и одговорни уредник студентског књижевног листа *То јесћ* (1978-1980) и уредник поезије у *Гласу омладине* 1980-1981. године. У Војној гимназији у Београду предавао књижевност (1981-1982). Био је председник Друштва књижевника Војводине (1993-1997) и председник Савета Међународног салона књига и "Дана Лазе Костића" у Новом Саду (2000-2004). Директор је Бранковог кола у Сремским Карловцима. Живи у Новом Саду.

Објавио песничке књиге: *Мајтерњи језик*, Књижевна омладина Србије, Београд, 1978; *Линије на длану*, Просвета, Београд, 1980; *Врвез*, Матица српска, 1985; *Царска намигуша*, Бигз, Београд, 1990; *Јагац*, Српска књижевна задруга, Београд, 1993; *Пусћа срећа*, Просвета, Београд, 1994, 1995. и 1996; *Мајтерњи језик и њесме њри руци*, КОС, Београд, 1995; *Лој*, Време књиге, Београд, 1995; *Цвасћ*, Просвета, Београд, 1996. и 1997; *Сновиље*, Глас српски, Бања Лука, 1998; *Жива душа*, Просвета, Београд, 1999. и *Шајкашки сонети*, Прометеј, Нови Сад, 2008.

Затим, књиге изабраних песама: *Чистац*, Просвета, Београд, 1997; *И ошац и маји*, Матица српска, Нови Сад, 2002; *Млеч*, Глас српски, Бања Лука, 2004; *Свејлост и звуци*, Српска књижевна задруга, Београд, 2005; *Дарови*, Орфеус, Нови Сад, 2009; *Вијадукћ* (поеме), Прометеј, Нови Сад, 2011. и *Неко ми узе реч*, Арка, Смедерево, Матица македонска, Скопје, 2014.

Остала дела: *Чистиј Тракла* (драма), Радио Нови Сад, 1983; *Бранко* (монографија), Књижевна заједница Новог Сада и Завод за уџбеника и наставна средства, Београд, 1984, 1985, 1990.

и 1992; *Прокрустинова пештера* (есеји и критике), Стражилово, Нови Сад, 1988; *Аух, шито живоји ушима сирине* (алманах), Стражилово, Нови Сад, 1990; *Плес у нећама* (есеји и критике), Просвета, Београд, 1998; *Полемике и одушци*, Ослобођење, Сарајево, 2004; *Ојкача* (студија и антологија), Књижевна заједница Новог Сада, Задужбина Петар Кочић, Бања Лука – Београд, 2002, Музеј Козаре, Приједор, 1988, 1992, 1996, 2003. и 2004; *Приче из пештера*, Прометеј, Нови Сад, 2007; *Мужа душа* (роман), Прометеј, Нови Сад, 2009; *Приче за романисте*, Културни центар Новог Сада, 2012; *Антологија српске поезије (1847-2000)*, Бранково коло, Сремски Карловци, 2012, 2013; *Да дољетем венац зајочетини* (панорама поезије), Бранково коло, Сремски Карловци, 2013. и *Руку на срце* (полемике, есеји, записи, путописи), Службени гласник, Београд 2014.

Добитник је награда и признања:

Бранкова награда Мајнице српске, Милан Ракић, Скендер Куленовић, Вукова награда, Печачи вароши сремскокарловачке, Кондир Косовке девојке, Сиражилово, Кочићево јеро, Браћа Мицић, Павле Марковић Агамов, Грб Сремских Карловаца, Лазар Вучковић, Дневникова награда, Шушњар, Пјесма над јесмама, Златна значка Културно-просветне заједнице Србије и Захвалница Српској филозофској друштва.

Добитник је прве награде на Смотри југословенских радија у Охриду 1991. године за емисију *Од бећарца до ојкаче*. У листу *Политика*, 1979. године, у чувеној новогодишњој рубрици *Ово је била њихова година*, проглашен је за најуспешнијег песника заједно са младим уметницима из целе Југославије, међу којима су тада били и режисер Емир Кустурица, пијанисткиња Наташа Вељковић, глумица Мерима Исаковић и други.

Ненад Грујичић је аутор документарно-уметничких емисија: *Ојкача – вековна јесма Пољкозарја*, ТВ Нови Сад, 1990; *Ојкача – љуба милошћа крајишка*, РТРС, 2003; *Ојкача – и оштац и мајки*, РТРС; 2003. и *Ојкача – лирска јозлајћа крајишке душе*, ТВ Нови Сад, 2004. Звучни примери овог изворног певања архивирани су његовом заслугом у Радио Новом Саду. Ненад Грујичић је бројним текстовима и медијским наступима јавно реаговао поводом присвајања ојкаче (ојкања) и бећарца

од стране Хрватске која је игнорисала српски корен ових елемената духовног културног наслеђа и саможиво их поставила, без противљења и реаговања наших државних институција, на Листу угрожених вредности и Репрезентативну листу Унеска, као своју нематеријалну културну баштину човечанства. Грујичићевом заслугом, ојкача је 2012. године званично уписана у први Национални регистар нематеријалног културног наслеђа Србије.

Аутор је уметничко-документарне емисије *Трајом Бранка Рагичевића*, ТВ Нови Сад, 1986. У серијалу *Песничке ведрине* ТВ Београд, 1998, емисија *Тајни дах* посвећена је Грујичићевом песништву. У оквиру серијала *Реч и дело* ТВ Нови Сад, 1998. године, једна емисија посвећена је Грујичићевој поезији. Поводом књиге *Шајкашки сонети*, РТВ је 2008. године произвела документарно-уметничку емисију *Шајкашке милошће*, посвећену најранијем песниковом детињству у Војводини. У серијалу РТВ, *Кроз одикринућа враћа књижевне радионице*, 2011. године, урађена је документарно-уметничка емисија *Мени свака реч је невина њрвина*, у којој су, по концепту серије, представљени стваралаштво и живот оца песника и кћерке глумице, Ненада и Милице Грујичић. У серијалу *Сјоменици Војводине*, Ненад Грујичић аутор је документарно-уметничке емисије *Бранков њроб на Сјиражилову*, РТВ, 2011. Поводом Грујичићеве запажене *Анђолоије српске њоезије (1847-2000)*, која је за кратко време доживела два издања, урађена је телевизијска емисија *Анђолоије: некад и сад*, РТВ, 2013.

Песме су му превођене на руски, енглески, немачки, француски, италијански, шпански, јерменски, пољски, грузијски, арапски, румунски, шведски, чешки, словачки, украјински, мађарски, македонски, русински и словеначки језик.

САДРЖАЈ

СВЕТЛИЦА (венац терцина)

(1 – 11)	7
----------------	---

ДЕСЕТ МАЛИХ ЗАПОВЕСТИ (пантуни)

1. Пострижник	23
2. Болник	24
3. Олујник	25
4. Славољубник	26
5. Греховник	27
6. Прогнаник	28
7. Јутреник	29
8. Певник	30
9. Себичник	31
10. Радосник	32

БЕЗЊЕНИЦА (сонетни венац)

(I – XV)	35
----------------	----

ОБЛИЦИ СА ШТАФЕЛАЈА

Рондо <i>Lucida intervalla</i>	53
Пустињски триолет	54
Рондел за музу	55
Љубавна глоса	56
Канцона са штафелаја	57
Пролећна терцина	58

Слово љубве	59
Зимски петерци	61
Копиле (Частушка)	62
Нирвана (Мото у сонету)	63
Животни манифест (Велика сестина)	64
Братска рука (Сонет с акростихом)	66

ВИЛИНСКЕ ТЕРЦИНЕ (венац)

(1 – 11)	69
--------------------	----

АРКАДИЈСКЕ ОБЈАВЕ

Паралеле	83
Завичајни ноктурно	84
Успомена	85
Никољдани	86
Гомјеничке објаве	87
Секташи	88
Света пчела	89

МУЗА НА БИЦИКЛУ

На реци	93
Плажа	94
Гладник	95
Непрегледак	96
Онкрај	97
Муза на бициклу	98
Нојева барка	99

ПАЛИДРВЦЕ (сонетни венац)

(1 – 15)	103
--------------------	-----

Белешка о песнику	119
-----------------------------	-----

Ненад Грујичић
СВЕТЛИЦА

Уредник
Драган Миленковић

Издавач
ИП “Просвета“ а.д. Београд
Кнеза Михаила 12, 11000 Београд

Графички уредник
Милица Протић

За издавача
Драган Миленковић
Генерални директор

Штампа
ХЛ Принт – Бачки Петровац

Тираж
500

ISBN 978-86-07-02098-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

ГРУЈИЧИЋ, Ненад, 1954-

Светлица / Ненад Грујичић. - Београд : Просвета,
2015 (Бачки Петровац : ХЛ принт). - 125 стр. ; 21 см. -
(Библиотека Савремена поезија / [Просвета])

Тираж 500. - Белешка о песнику: стр. 119-121.

ISBN 978-86-07-02098-0

COBISS.SR-ID 213535500